

hvormange Fæstemand der skal ansættes i hver By eller Kreds, maa man spørge, om dette er at fortolke saaledes, at der ved By forstaaes Kjøbstaden (og de 6 Kommuner med lignende Forsatning) og ved Kreds dels Distriktet i Mil omkring Byen, dels de Dele af Landjurisdiktionerne, til hvilke Forbudet i Paragrafens 1ste Stykke maatte blive udvidet i Medhold af dens 2det Stykke, saa at Byraadene (Bestyrelserne for de 6 Kommuner) bestemme Antallet af de heromspurgte Bestillingsmænd for Byen og Amtsrådet for Bøltet omkring Byen — eller, som Udvalget antager er Meningen, saaledes, at Byraadene ogsaa skulle tage Bestemmelse om, hvormange Fæstemænd der skal ansættes i Bøltet udenom Byens Territorium, hvilket turde være noget abnormt, idet Kjøbstadernes kommunale Raad da skulde tage Bestemmelse for et Omraade, der ligger udenfor deres Myndighed, og erklære sig over Sager, der høre hjemme i andre Kommuner; hertil kommer at Politivirighederne i Distrikterne omkring Byen ikke overalt ere de samme som for Byen, saa at det Spørgsmaal opstaar, hvorledes der skal forholde, naar der baade i Byen og i Landdistriktet melde sig Ansøgere om Tilladelse til at være Fæstemand. Udvalget skal dog erkjende, at man vel kan se bort fra de Indvendinger, der kunne rejse, under Forudsætning af, at den sidst ansøgte Fortolkning er den rette, men at Tvivlen om, hvorledes Udtrykkene By og Kreds ere at forstaa, fjernes ved en tydeligere Betegnelse, vilde ialtsald være at anbefale. Vi ere imidlertid ved Behandlingen af dette Punkt ledede til at overveie, om det ikke i og for sig maatte være det Rette at ordne Forholdet saaledes, at det overalt i Landet bliver forbudt, uden Tilladelse at drive de Forretninger, som omdendes i § 1, 1ste Stykke. Udvalget har ikke kunnet finde nogen skjellig Grund til at begrænse Forbudet til de der nævnte Distrikter, thi at disse Forretninger naturligt søge hen til Kjøbstæderne, synes ikke at motivere, alene der at kontrolere dem, men andetsteds at lade dem være ukontrolerede. At den, som andetsteds vil drive Fæstemandsforretninger, ikke offentlig maa betegne sig som Fæstemand, turde ikke have stor Betydning, saasom det er let paa anden Maade at gjøre det bekendt, at man driver dem, og der kan meget vel udenfor Kjøbstæderne findes Steder, hvor det vil kunne lønne sig at etablere et Fæstekontor. Vi anbefale derfor, ikke at blive staaende ved den territoriale Udvidelse af det nu kun for Kjøbenhavn gjældende Forbud, hvilken § 1, 1ste Stykke, indeholder, men at udstrække det, saaledes som det iøvrigt er givet, til hele Landet. Naar det derefter overalt bliver forbudt, uden Tilladelse at drive de i § 1 betegnede Fæstemandsforretninger, fjernes tillige den Betænkelighed, man kunde have, ved fuldstændigt at ophæve Lyendelovens §§ 3 og 4 (Lovforslagets § 10), om at fastsætte Straffe ogsaa for de ikke autoriserede

Fæstemand, der meddele visse urigtige Oplysninger om et Lyende eller forlede et Lyende til at forlade sin Tjeneste for at antage en anden, Straffebestemmelser, der fremtidig ellers vilde faaes, da Lovforslagets § 3 kun er anvendelig paa autoriserede Fæstemand. I det Udvalget til den Ende stiller Forslag til Ændring af Lovforslagets § 1, have vi søgt ikke at fjerne os yderligere fra Paragrafens reelle Indhold end nødvendigt efter det Foransførte, og da navnlig bibeholdt den Medvirkning af de kommunale Raad, paa hvilken vi ikke lægge nogen Bægt, men det andet Thing synes at sætte Pris, og som Ministeren har adopteret. Det har dog endvidere maattet skjønnes hensigtsmæssigt udtrykkelig her at udtale, at de i Medhold af den bestaaende Lovgivning meddelte Bevillinger forblive gjældende, men at Indehaverne iøvrigt ere undergivne den nye Lovs Bestemmelser, hvorved navnlig sigtes til Reglerne om Strafanvar og Bevillings Forbrydelse og til den af Justitsministeriet satte Taxt. Endelig turde Billighed tale for, at der gives dem, der udenfor Kjøbenhavn for Tiden drive Fæstemandsnæring uden Bevilling, fortrinlig Adgang til at erholde den fremtidig fornødne Tilladelse, forudsat at de ikke faane de fornødne Kvalifikationer. (Ændringsforslag Nr. 1 og 2).

Den Ordning, som § 2 indfører med Hensyn til Tilbagekaldelsen af de af Politimestrene meddelte Tilladelser til at være Fæstemand, finder Udvalget ikke helbig. At der skjælnes mellem en midlertidig Tilbagekaldelse, som overdrages Politivirigheden, og en endelig Tilbagekaldelse, som henlægges til de kommunale Raad, forandrer ikke den sande Karakter af det Forhold, som saaledes skabes, nemlig dette, at det bliver de kommunale Raad, der i anden Instans afgjøre, om Tilladelsen skal være forbrudt eller ei; thi den midlertidige Tilbagekaldelse skal jo ikke være en Suspension til Straf, men vil kun være at dekretere af Politimesteren, naar han, efter hvad der er kommet til hans Kundskab, formener, at Bestillingen ikke længere bør betros den Paagjældende, og han vil ikke dekretere den, medmindre han kan fremsjøre for de kommunale Raad fuldt bevisede Misligheder, og der foreligger Saameget i saa Henseende, at der fornuftigvis ikke kan være delte Meninger om, at den endelige Tilbagekaldelse jo bør finde Sted. Vil man nu ikke i den Refkurs til Overvirigheden, som staaar Fæstemanden aaben, finde et tilstrækkeligt Værn mod en mulig Wilskaalighed, mod hvilken man vil beskytte ham, turde det fremfor at etablere en hidtil ukjendt Instansfølge være at foretrække, i Righed med hvad der nu gjælder, ifkun at lade en Tilbagekaldelse indtræde som Følge af ham overgaaede Domme eller ifølge Dom, og dette vilde ogsaa stemme med de Regler, der gjælde for andre lignende Forhold, saasom de, der ere givne i Loven 21de Juni 1867 om Pantealanerne. Udvalget har dog ikke i sin Helhed troet